

گزارشی از برگزاری اول ماه مه در سقز

اطلاع داده می‌شود، که متأسفانه او از لیست سخن رانان حذف شده است. محمود در جواب می‌گوید، که اشکالی ندارد و در این صورت کارگران برنامه‌ی خود را برگزار می‌کنند. ساعاتی بعد از طرف اداری حراست فرمانداری تلفنی با جلال حسینی تماس گرفته می‌شود، تا درباره‌ی چگونگی برگزاری مراسم اول ماه مه سؤال کنند. جلال حسینی به آن‌ها اطلاع می‌دهد، که سخن رانی محمود صالحی لغو شده است و کارگران تصمیم دارند که مراسم خودشان را برگزار کنند. ماموران حراست فرمانداری لغو سخن رانی محمود صالحی را نادرست می‌دانند و قول می‌دهند که در تماس با اداری کار همه‌ی کارها را درست کنند و از جلال حسینی می‌خواهند، که از برگزاری مراسم خودداری کنند. سپس محمود صالحی که در همین محل بوده است، با ماموران حراست گفت و گو می‌کند. محمود صالحی از فرمانداری می‌خواهد، که تصمیم خود را قبل از ساعت ۱۲ رسماً اعلام کنند. محمود صالحی قبل از ساعت ۱۲ به فرمانداری مراجعه می‌کند و آن‌ها تصمیم و موافقت خود با سخن رانی وی در سالن کاوه را کتبا به خودش تحویل می‌کنند. در مراسم سالن کاوه، که ساعت سه و نیم بعد از ظهر شروع می‌شود، بیش از ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ نفر شرکت می‌کنند که اکثریت تام آن‌ها از کارگران رادیکال و خانواده‌های آن‌ها هستند. تعداد زنان شرکت کننده کمی کمتر از نیم شرکت کنندگان است. روسای ادارات شهر نیز در سالن حضور دارند. دو پرچم سرخ و پلاکاردهای بزرگ «زنده باد اول ماه مه، روز هم بستگی جهانی طبقه‌ی کارگر» جزو دیگر آرایه‌های سالن است. اولین سخن ران، رئیس خانه‌ی کارگر است. سخنان او شامل مقداری کلیشه و وعده‌هایی است، که با کلمات «دروغ است، فریب است» و تمسخر اکثریت حضار روبرو می‌شود. به دنبال او کسی تحت عنوان نماینده‌ی کارگران صحبت می‌کند، که هم چنان با تمسخر روبرو می‌شود. سپس فرماندار پشت میکروفن قرار می‌گیرد. او روز کارگر را تبریک می‌گوید و سخنانی دل سوزانه نسبت به کارگران و حقوق شان بیان می‌کند. به دنبال او رئیس اداری کار، روز کارگر را تبریک می‌گوید. سپس مراسم با رقص کردی و یک طنز ادامه پیدا می‌کند. مجری از آقای محمود صالحی دعوت می‌کند، که ۱۰ دقیقه سخن رانی کند. حضور محمود در پشت میکروفن با دست زدن و ابراز شادی طولانی مدت اکثریت حضار روبرو می‌شود. او پس از تبریک اول ماه مه، سخنان خود را با انتقاد از نحوه‌ی سازمان دهی مراسم و مخصوصاً طنز ادامه می‌دهد. او به حضار

می‌شود، که در آن فرماندار، شهردار و نماینده‌ی شوراهای اسلامی کار با احترام از آقای صالحی می‌خواهند در مراسمی که در سالن کاوه برگزار می‌شود، شرکت و سخن رانی کنند. آن‌ها تعهد می‌دهند، که او امکان بیاباد در کمال آزادی و بدون هیچ ممانعتی مطالب خود را بیان دارد. آن‌ها قول می‌دهند، که مقامات شهر فقط روز کارگر را تبریک بگویند و بقیه‌ی جلسه دست کارگران باشد. آقای صالحی از فرماندار می‌خواهد، که تعهدات خود را کتبی کند و رسماً از او برای سخن رانی دعوت نماید، تا او بتواند تصمیم بگیرد.

آقای صالحی پس از ترک فرمانداری، فعالین کارگری شهر را در جریان می‌گذارد و خواهان تصمیم‌گیری جمعی می‌شود. پس از بحث‌های مفصل و سنجیدن جوانب مثبت و منفی مساله، ۹۵ درصد حاضرین پیشنهاد فرماندار را یک عقب نشینی بزرگ برای رژیم به حساب می‌آورند و خواهان شرکت در مراسمی می‌شوند که در سالن کاوه برگزار می‌شود. استدلال اکثریت این است، که بزرگداشت اول ماه مه و ایراد سخن رانی در محیطی که امنیت آن تامین شده، به نفع است. حدود پنج درصد خواستار تحریم مراسم دولتی و برگزاری مراسم مستقل می‌شوند. پس از اتمام بحث‌ها، اکثریت تصمیم می‌گیرند که در مراسم سالن کاوه شرکت کنند و آن را به دست بگیرند. فعالین کارگری پس از تصمیم‌گیری فوق، تدابیر ویژه‌ای اتخاذ می‌کنند، که در صورت کلک زدن از جانب رژیم بتوانند مراسم مستقل خود را برگزار کنند.

شب دهم اردیبهشت شایع می‌شود، که نام محمود صالحی از لیست سخن رانان اول ماه مه حذف شده است. صبح روز ۱۱ اردیبهشت از طرف اداری کار سقز به محمود صالحی تلفنی

یک هفته قبل از اول ماه مه، روز جهانی طبقه‌ی کارگر، شهر سقز حالت عادی خود را از دست می‌دهد. فعالین کارگری در جنب و جوشند. مامورین علنی و مخفی رژیم در همه جا حاضرند و با نگرانی اوضاع را می‌پایند. تراکتهای اول ماه مه پخش می‌شود و دست به دست می‌گردد. در تراکتهای اسمی از محل برگزاری مراسم به میان نمی‌آید. کارگران پسرانند. مردم دست خوش هیجانند. خانه‌ی فعالین کارگری شناخته‌ی شده‌ی شهر، محل رفت و آمد مردم پرسش‌گر و هیجان زده می‌شود. دو روز مانده به اول ماه، پرچم‌های سرخ و شعارهای اول ماه مه در چهارراه‌های مهم برافراشته می‌شود. مامورین اطلاعات به خانه‌ی آقای محمود صالحی می‌روند:

– برنامه چیست؟
– روز جهانی خود را جشن می‌گیریم.
– کجا؟
– وقت خودش اطلاع داده خواهد شد و از مامورین خواهیم خواست امنیت مراسم را تامین کنند.
– شما سخن رانی خواهید کرد؟
– بله.
– امیدواریم صحبت‌ها تحریک کننده نباشد.
– همه‌ی سخن رانی‌ها پیرامون وضعیت کار و زندگی کارگران و خانواده‌های کارگری و حقوق بر حق شان خواهد بود. اگر شما این حرف‌ها را تحریک کننده ندانید، تحریکی در میان نخواهد بود.
– ما می‌خواهیم حادثه‌ای پیش نیاید.
– اگر شما حادثه‌ای پیش نیاورید، هیچ چیز روی نخواهد داد.
– ما می‌خواهیم هم کاری کنیم.
روز دهم اردیبهشت، فرماندار سقز از آقای محمود صالحی دعوت می‌کند، تا در اداری فرمانداری حضور یابد. در فرمانداری جلسه‌ی تشکیل

سخن رانی محمود صالحی در مراسم اول ماه مه سال ۱۳۸۴، در سقز،

از آنان کشته، زخمی و یا دستگیر می‌شوند. بعد از این حمله، دولت جنایت کار آمریکا در یک دادگاه فرمایشی چهار نفر از رهبران این اعتراض کارگری را محاکمه و آنان را به اعدام محکوم می‌کند. سه سال بعد در انترناسیونال دوم، برابر پیشنهاد رهبران کارگری، اول ماه مه را به یاد جان باختگان سال ۱۸۸۶ میلادی به نام روز کارگر تصویب می‌کند. به دنبال این تصویب، کارگران تمام جهان در این روز تاریخی ضمن تعطیل کلیه کارگاه‌ها، این روز را جشن می‌گیرند.

کارگران!

آمریکا امروز هم در مناطق ما و دنیا در حال تاخت و تاز است. دولت آمریکا برای این که از سرنگونی خود جلوگیری کند، باید هر مدت یک بار به کشورهای منطقه‌ی ما به نام آزادی و دموکراسی حمله کند.

دوستان کارگر!

آمریکا نه این که برای هیچ ملتی آزادی و دموکراسی نمی‌آورد، بلکه کشتار، فقر، گرسنگی و نابرابری می‌آورد. ما امروز ضمن محکوم کردن این لشکرکشی به منطقه، هر گونه جنگ ارتجاعی را محکوم می‌کنیم. این جنگ‌ها به نفع ما نیست و ما امروز به صفوف فعالان ضد جنگ در سراسر جهان می‌پیوندیم. امروز یک صدا اعلام می‌کنیم، که ما کارگران جهان هم گام با شما هستیم و صدای اعتراض خود را به گوش جهان سرمایه‌ی‌رسانیم. اعلام می‌کنیم، که ما کارگران خواستار زندگی بهتر و شایسته‌ی انسان هستیم. ما اعلام می‌کنیم، که کار برای همه، آسایش و رفاه برای همه، بیمه‌ی بیکاری برای همه، مسکن مناسب برای همه. ما خواستار یک جامعه‌ی برابر هستیم، که در آن خبری از گرسنگی، استثمار و جنگ نباشد.

کارگران!

در کشور ما امسال حداقل دست مزد ۱۲۲۵۰۰ تومان تعیین شده، با این مبلغ حتی نمی‌توانن کرایه‌ی ساختمان مسکونی را پرداخت کرد. ما باید چطور شکم خود و خانواده‌ی مان را سیر کنیم، وقتی در جامعه‌ای که ما در آن زندگی می‌کنیم، این همه فقر و فلاکت موجود است؟! چرا باید افراد را به جرم دزدی و اعتیاد به زندان انداخت، در حالی که هر زندانی در روز ۲۰ هزار

شرکت کنندگان و حضار محترم، با درود به حضور تک تک شما!

روز اول ماه مه، روز جهانی کارگر، را به شما کارگران و خانواده‌های محترم تان تبریک عرض می‌نمایم. من امروز خوشحالم که در میان شما عزیزان هستم و آرزو مندم که همیشه سرحال و سرافراز باشید.

عزیزان!

ما امروز این جا جمع شده‌ایم، تا یاد و خاطره‌ی روز جهانی کارگر را گرامی بداریم. سخن رانان هر کدام سخنانی را ارائه دادند و صحبت از این بود، که در جامعه‌ی ما بی عدالتی و نابرابری به اندازه‌ی می‌باشد که نمی‌توان آن را بیان کرد، ولی درمان این نابرابری و بی عدالتی را برای کارگران تجویز نکردند. من می‌خواهم امروز که روز جهانی کارگران است، به چند مساله اشاره کنم:

۱- تاریخی روز جهانی کارگر؛

۲- در مورد تشکل مستقل کارگری؛

حضار محترم!

من ضمن انتقاد از مجری برنامه و انتقاد از گروه طنز، توجه آن گروه و حضار محترم را به چند نکته جلب می‌کنم: اولاً، آن طور که در طنز آمد، کارگر خل مزاج نیست، بلکه خالق تمام نعمت‌های این جهان است. دوماً، ما به هیچ کس اجازه نمی‌دهیم، تا با دید تحقیر به ما کارگران نگاه کند.

کارگران!

ما این جا جمع شده‌ایم، تا در برابر نظام سرمایه داری اعلام جنگ کنیم. ما امروز جمع شدیم، تا اعلام کنیم امروز تمام مرزهای دست کرد سرمایه داری را می‌شکنیم و اعلام می‌کنیم که ما کارگران صرف نظر از رنگ، نژاد، پوست، ملیت، مذهب و... با اتحاد و یک پارچگی به جنگ نظام سرمایه داری می‌رویم. امروز جهان به دو قطب تبدیل می‌شود. از یک طرف، سرمایه داران که اندکی از جامعه را تشکیل می‌دهند و از طرف دیگر، کارگران که اکثریت جامعه را تشکیل می‌دهند. کارگران آمریکا در شهر شیکاگو، ۱۱۹ سال پیش برای پایان دادن به ۱۶ ساعت کار طاقت فرسا به خیابان‌ها آمدند. تظاهرات کارگران معترض توسط نیروهای آمریکایی مورد حمله قرار می‌گیرد و ده ها نفر

می‌گوید، کارگر - آن طور که در طنز آمد - انسانی خل مزاج نیست، بلکه خالق همه‌ی نعمت‌هاست. این بیان با کف زدن و تشویق وسیع و طولانی روبرو می‌شود. آقای صالحی با اشاره‌ای به اول ماه مه و حکمت آن از شرایط نامناسب تحمیل شده به کارگران در ایران صحبت می‌کند. او به دستگیری آقای اسماعیل خودکام در بوکان و مضروب شدن او از جانب مامورین اطلاعات اشاره می‌کند و آن را محکوم می‌نماید. او می‌گوید همه‌ی این اعمال و نیز منع تعقیب دستگیر شدگان ماه مه ۱۳۸۳ سقز باید به حکومت تحمیل شود. او خطاب به جمعیت می‌گوید که کارگر اگر پراکنده نباشد، می‌تواند جامعه‌ای آزاد، برابر و خالی از استثمار برقرار کند. او در همین جا وارد بحث ضرورت متشکل شدن کارگران می‌شود. او ضمن برشمردن مضرات خانه‌ی کارگر و شوراهای اسلامی از کارگران می‌خواهد، که تشکل‌های مستقل از دولت خود را سازمان دهند. او در ضمن اعلامیه‌ی «کمیتیه‌ی هماهنگی...» و نیز قطع نامه‌ی اول ماه مه کارگران را می‌خواند و فواید داشتن تشکل مستقل و آزاد را برمی‌شمارد. سخن رانی آقای صالحی، که در حدود ۲۵ دقیقه طول می‌کشد، چندین بار با کف زدن‌های طولانی و فریاد شغف حضار روبرو می‌شود. در تمام این مدت، مقامات عرق می‌ریزند و خون دل می‌خورند.

آقای جلال حسینی، از فعالان سرشناس کارگری و از دستگیر شدگان اول ماه مه پارسال، در سالن تراکتی را پخش می‌کند به این مضمون: «گرامی باد اول ماه مه، روز هم بستگی طبقه‌ی کارگر». او ضمن پخش تراکت، توضیح می‌دهد که او و رفقاییش به خاطر این شعار و دفاع از حقوق کارگر، دستگیر و محاکمه شده‌اند.

پس از اتمام مراسم، عده‌ی زیادی از حضار پیرامون آقای صالحی و رفقاییش جمع می‌شوند. مقامات شهر دست به دامن فعالین کارگری می‌شوند و از آن‌ها خواهش می‌کنند کاری کنند که جمعیت شرکت کننده به آرامی سالن را ترک کنند.

رهبران و فعالین کارگری سقز، برگزاری مراسم را در مجموع موفقیتی برای کارگران ارزیابی می‌کنند.

انجمن کارگری جمال چراغ ویدی

اول ماه مه ۲۰۰۵

* * *

تومان هزینه دارد؟! چرا مسئولان به جای این که این بودجهی کلان را در زندان‌ها به مصرف برسانند، که این مبلغ مربوط به ماست، به فکر بستر سازی سالم نیستند؟!

ما کارگران امروز یک صدا اعلام می‌کنیم، که نه دادگاه می‌خواهیم و نه زندان. ما کارگران خواستار لغو سه جانبه‌گرایی هستیم و خواهان دو جانبه‌گرایی. از یک طرف، دولت و کارفرما و از طرف دیگر، کارگر. ما کارگران خواستار یک دادگاه هستیم زیر نظر سازمان بین‌المللی و با حضور هیات منصفه‌ی کارگری، تا به شکواییه‌ی ما کارگران علیه دولت‌های متبوع در تمام جهان رسیدگی کند. ما کارگران خواستار حقوق برابر برای زنان و مردان هستیم. ما کارگران

خواستار پرداخت حقوق معوقه‌ی کارگران هستیم با خسارت. دولت باید به تعقیب فعالان کارگری خاتمه دهد و ما کارگران می‌خواهیم، که مقاله‌ی نامه‌ی ۱۰۴ را اجرا کنند. ما کارگران ضمن محکوم کردن حمله به صفوف کارگران خاتون آباد کرمان، خواستار محاکمه‌ی عاملان این جنایت هستیم. ما کارگران خواستار آزادی دستگیر شدگان اول ماه مه ۲۰۰۴ هستیم. ما کارگران خواستار بستن پیمان‌های دسته‌جمعی زیر نظر نمایندگان انتخابی خود هستیم. ما کارگران از مبارزات کلیه‌ی کارگران جهان حمایت می‌کنیم. کارگران و مزدبگیران محترم!

برای این که به این خواسته‌ها برسیم، باید تشکل خود را ایجاد کنیم. تشکیلات زرد مثل خانه‌ی

کارگر و شوراهای اسلامی نمی‌توانند از ما حمایت کنند؛ چون این تشکلات خود مربوط به جمهوری اسلامی می‌باشند. و در طول این چند سال، ماهیت آنان برای تک تک کارگران روشن و آشکار شده است. من در این جا به عنوان سخن‌گوی کمیته‌ی هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری از کلیه‌ی کارگران و مزدبگیران دعوت می‌کنم، تا برای ایجاد تشکل مستقل کارگری خود جدا از دولت و احزاب اقدام کنند. دولت‌ها تنها حق ثبت آن را دارند. امیدوارم که شهر ما برای تشکیل تشکل کارگری، اولین شهر ایران باشد. یک بار دیگر اول ماه مه را به کلیه‌ی کارگران جهان و کارگران ایران و کردستان تبریک عرض می‌نمایم.

قطع نامه‌ی مراسم اول ماه مه، روز جهانی کارگر

نظر به این که نظام سرمایه‌داری اوضاعی را به کارگران تحمیل کرده که فقر، فساد، تبعیض، بی‌حقوقی، تن‌فروشی، اعتیاد و دیگر مصائب زندگی بشر امروزی از مظاهر آشکار و بارز آن است، ما مطالبات اساسی طبقه‌ی کارگر ایران را به شرح زیر اعلام می‌کنیم:

۱- اول ماه مه باید به عنوان روز جهانی کارگر در تقویم رسمی کشور، تعطیل رسمی و عمومی اعلام شود و دولت جمهوری اسلامی موظف است برگزاری علنی، آزادانه و بدون مجوز این روز را به رسمیت بشناسد و امنیت فعالان کارگری را تضمین کند.

۲- قانون کار باید به نیروی تشکل‌های کارگری و توسط نمایندگان منتخب کارگران تعیین و تدوین گردد.

۳- ما خواهان تعیین حداقل دست‌مزد کارگران، نه در زیر خط فقر، بلکه بر مبنای یک زندگی مرفه و انسانی هستیم.

۴- ما خواهان کاهش شدت کار، لغو اضافه‌کاری اجباری و هم‌چنین کاهش ساعات کار و دو روز تعطیلی متوالی در هفته هستیم.

۵- دولت باید تا زمان ارائه‌ی کار مناسب به کارگران بیکار، به آنان بیمه‌ی بیکاری کافی پرداخت کند.

۶- دست‌مزد معوقه‌ی کارگران هم‌راه با خسارت آن باید یک جا و فوری پرداخت گردد.

۷- ما خواهان توقف اخراج کارگران - به

بهانه‌هایی چون «نوسازی صنایع» -، الغای قراردادهای موقت، اشتغال دایم و تامین امنیت شغلی کارگران هستیم.

۸- ما خواهان بستن پیمان‌های دسته‌جمعی از طریق تشکل‌های واقعی و مستقل کارگران هستیم.

۹- ما خواهان الغای کار کودکان و تامین زندگی شایسته‌ی انسانی برای آنان فارغ از تعلقات خانوادگی و کشوری هستیم.

۱۰- تبعیض جنسی باید از میان برداشته شود و زنان باید در تمام عرصه‌های زندگی از حقوق برابر با مردان برخوردار شوند.

۱۲- کارگران مهاجر باید از حقوق سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی برابر با دیگر کارگران برخوردار شوند.

۱۳- ما از مبارزات حق طلبانه‌ی معلمان و پرستاران، که بخشی از طبقه‌ی کارگر را تشکیل می‌دهند، حمایت می‌کنیم.

۱۴- ما خواهان آزادی تشکل‌های کارگری، آزادی اعتصاب، تجمع و راه‌پیمایی، آزادی بی‌قید و شرط بیان و مطبوعات و آزادی تمامی زندانیان سیاسی هستیم.

۱۵- ما ضمن حمایت از مبارزات کارگران کشورهای مختلف علیه نظام سرمایه‌داری، کارگران جهان را به ایجاد انترناسیونال کارگری فرا می‌خوانیم.

۱۶- ما جنگ بین دولت‌های امپریالیستی و

کشورهای ارتجاعی منطقه را محکوم می‌کنیم و مردم این کشورها را به مقابله با این جنگ و مقاومت در برابر اشغال‌گران فرا می‌خوانیم.

۱۷- ما کشتار کارگران خاتون آباد در چهارم بهمن ۱۳۸۲ را محکوم می‌کنیم و ضمن درخواست مجازات آمران و عاملان این جنایت، کارگران را فرا می‌خوانیم به هر نحو که مقتضی می‌دانند روز چهارم بهمن یاد جان باختگان شهر بابک را گرامی بدارند.

۱۸- ما دستگیری و محاکمه‌ی فعالان کارگری سقز در اول ماه مه ۲۰۰۴ را محکوم می‌کنیم و خواهان تبرئه‌ی فوری و بی‌قید و شرط آنان هستیم.

۱۹- پیروزی مبارزه برای تحقق مطالبات فوق در گرو ایجاد تشکیلاتی است که هدفش از میان برداشتن نظام سرمایه‌داری است. ما کارگران را به مبارزه برای ایجاد تشکل ضد سرمایه‌داری فرا می‌خوانیم و با شعار زیر به استقبال سال جدید می‌رویم:

کارگران بیاید علیه سرمایه متشکل شویم!

کمیته‌ی برگزاری مراسم اول ماه مه

(تهران - سقز - بوکان - بانه - مریوان -

سنندج - رشت)

اول ماه مه ۲۰۰۵ - ۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۴